BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON
OPĆINA TEŠANJ
OPĆINSKI NAČELNIK

Broj: 04-11-3-301-14/20
Datum: 10.10.2020. godine

Na osnovu članovu 9.-14. Zakona o budžetima u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine FBiH", broj: 102/13, 9/14, 13/14, 8/15, 91/15 i 102/15) i članu 30. Statuta Općine Tešanj ("Službeni glasnik Općine Tešanj", broj: 11/07), Općinski načelnik *d o n o s i*

DOKUMENT OKVIRNOG BUDŽETA OPĆINE TEŠANJ ZA PERIOD 2021.- 2023. GODINE

Obrađivač:
Služba za finansije, privredu, komunalne i inspekcijske poslove

---

SADRŽAJ: Str.

1/	Uvod	2
2/	Osnovni ekonomski pokazatelji	2
2/1	Makroekonomski pokazatelji	2
2/2	Pokazatelji sa općinskog nivoa	4
3	Prihodovna osnova	6
3/1	Porezni prihodi	6
3/2	Neporezni prihodi	7
3/3	Tekući grantovi	8
3/4	Kapitalni grantovi i primici	8
3/5	Prenesena sredstva iz prethodne godine	8
3/6	Kreditno zaduženje	8
4/	Raspored rashoda i izdataka	8
5/	Struktura budžeta	9
6/	Projekcija prihoda i primitaka	10
7/	Projekcija rashoda i izdataka	11

1/ Uvod

Dokument okvirnog budžeta (u daljem tekstu DOB) je akt koji sadrži makroekonomske projekcije i prognoze budžetskih sredstava i izdataka za naredne tri godine i na njemu se zasniva priprema i izrada budžeta za narednu budžetsku godinu. Trogodišnje planiranje budžeta obaveza je za sve korisnike budžetskih sredstava i vanbudžetskih fondova. Njegova izrada obezbjeđuje bolju procjenu prihoda i primitaka kao budžetske osnove za realizaciju programa i projekata, te bolje upravljanje rashodima i izdacima sa uspostavom željene strukture budžeta i planiranje realizacije višegodišnjih programa. Posebno se obezbjeđuje upravljanje resursima za realizaciju programa i mjera definisanih u Strategiji razvoja Općine.

Postupak pripreme DOB-a počinje dostavljanjem instrukcije broj 1. o načinu i elementima izrade DOB-a koja sadrži: osnovne ekonomske pretpostavke i smjernice za pripremu DOB-a, tabele pregleda prioriteta budžetskih korisnika, te dinamiku i rokove pripreme DOB-a. Izrada DOB-a zasniva se na procjeni privrednih tokova i aktivnosti, razvoja društvenog i socijalnog sektora, te makroekonomskih indikatora i projekcija prihoda i rashoda institucija u BiH.

Planiranje budžeta se zasniva na preliminarnoj procjeni prihoda iz DOB-a, a rashodi se utvrđuju isključivo u okviru definisanih raspoloživih sredstava. Realnom procjenom prihoda obezbjeđuje se nesmetano funkcionisanje Organa uprave i realizacija ciljeva i politika koji su obuhvaćeni općinskim budžetom. U suprotnom javlja se nedostatak sredstava ili višak sredstava koja nisu obuhvaćena odlukama zakonodavnih organa vlasti.

2/ Osnovni ekonomski pokazatelji

Za izradu DOB-a korištene su projekcije prihoda od direktnih i indirektnih poreza za period 2021.-2023. godine i drugi pokazatelji i smjernice zvaničnih institucija u BiH, kao i pokazatelji sa općinskog nivoa.

2/1 Makroekonomski pokazatelji

Privredna kretanja u BiH se ne mogu posmatrati izolovano od okruženja. Kretanje ekonomskog rasta, industrijske proizvodnje, zaposlenosti, bruto društvenog proizvoda u BiH je uslovljeno vanjskim faktorima i usko vezano za kretanje u okruženju, tako da se sve analize naslanjaju i na projekcije zemalja Evropske unije i bližeg okruženja.
Upravo je to pokazala kriza izazvana Pandemijom COVID-19 koja je prouzrokovala globalne poremećaje. Egzistiranje krize pojedinačne ekonomije, pa i BiH, zahtijeva provođenje mjera za koje se mogu koristiti eksterni izvori finansiranje, te prednosti potražnje i resursa zdravih ekonomija iz okruženja. Prevazilaženje krize i napredak se može ostvarivati i sa malim i usporenim mjerama, kao što je to slučaj sa BiH. U slučaju globalne krize naša ekonomija, ionako osjetljiva i nestabilna, posebno pokazuje osjetljivost uz manju sposobnost prilagođavanja novim uslovima, a posljedice traju mnogo duže od razvijenih ekonomija. Razvijene ekonomije su u stanju da pruže veću podršku privredi, socijalno osjetljivim kategorijama, pa i zdravstvenom sektoru sa nizom mjera. Naše mjere su uglavnom kratkoročne i naslonjene na kreditna sredstva. Konačno, ekonomije razvijenih zemalja se prestruktuiraju, a kapital nalazi kanale za prilagođavanje promjenama u strukturi potrošnje.

Kada je u pitanju BiH, provođenje svih mjera na ublažavnju posljedica i prevazilaženje krize će biti otežano zbog neusklađenosti u djelovanju niza nivoa vlasti. Zbog toga se očekuje manja efikasnost mjera, produžavnaje krize uz dodatno zaduženje svih nivoa vlasti.

Nemogućnost prestruktuiranja velikih sistema, te nedovoljna razvijenost malih i srednjih preduzeća, uz posebnu osjetljivost uslužnog sektora, dovest će do pada proizvodnje, izvoza, potrošnje, kao i pada prihoda institucija.

Prema projekciji Federalnog ministarstva finansija za 2020. godinu se očekuje pad svih ekonomskih pokazatelja. Tako se projicira pad nominalnog BDP-a za 3,1%, realnog BDP-a za 3%, privatne potrošnje za 2,8%, javne potrošnje za 2,5%, investicija za 9,5% i izvoz 11%.

Projicira se poseban pad indirektnih prihoda (PDV i drugi) i zaposlenosti, posebno uslužnog sektora. Mjere vlada i lokalnih uprava trebaju ublažiti negativne posljedice. Realno je očekivati da se mjere odvijaju iz dodatnih kreditnih aranžmana, uz nepovoljnije uslove kreditiranja od uobičajenih koji su vezani za infrastrukturne projekte.
Usporeno provođenje strukturnih reformi sa unapređenjem radne i opšte porezne regulative je nastupanjem pandemije potpuno zaustavljeno.

Projekcije Ministarstva pokazuju da se u 2021. i 2022. godini očekuje normalizacija i potpuni povratak na dostignuti nivo iz 2019. godine.

Vođeni ranijim iskustvima, mišljenja smo da se ovaj scenarij treba uzeti sa rezervom, te da se zbog slabe fleksibilnosti ekonomije u BiH može očekivati sporiji izlazak iz krize od zemalja u okruženju, a pogotovo od razvijenih zemalja EU.

Izlazak iz krize u BiH, je moguć stabilizacijom ekonomija i privrednih tokova zemalja EU, pa i okruženja. Neophodno je intenziviranje vanjskotrgovinske razmjene kako sa zemalja EU, tako i sa okruženjem i značajnim partnerima izvan EU, kao što je Turska. Pokretanje javnih radova sa stranim ulaganjima (autoput i drugo) uz nastavak strukturnih reformi, sa posebnim akcentom na povećanje plata uz smanjenje opterećenja na platu i iz plate.

Bez obzira na trenutnu krizu i pad privrednih aktivnosti, treba nastojati da se u što kraćem roku, stabilizacijom prilika, proces reforme pokrene sa mrtve tačke.

Između ostalog, kao temeljnu promjenu ističemo paralelnu regulaciju dva segmenta:
-Umanjenje doprinosa i porez na platu uz oporezivanje svih primanja po istom principu uključujući i dividende po osnovu kapitala;
-Ustanovljavanje mehanizma konstantnog uvećanja minimalnih plata tromjesečnim usklađivanjem sa prosječnim platama. Ovo zahtijeva početno uvećanje minimalnih plata na definisani nivo koji ne bi smio biti manji od 600 KM, da bi se obezbijedio zamajac. Potrebno je definisanje i mjera za potporu osjetljivih privrednih sektora, uz navedeni prvi segment mjera – rasterećenje privrede umanjenjem doprinosa i poreza (kompenzirajući efekt).
Ovo bi dovelo do raspodjele i bolje iskoristivosti ostvarenih dobiti privrednih subjekata, koji su niz godina koristili poreske povlastice i niska primanja uposlenih za razvoj i akumulaciju, ali i same dobiti koja se ne reinvestira i koja završava na štednji. Pokazatelji Centralne banke govore o ogromnoj štednji „građana“, koja se odnosi na manji broj lica. Ovako zakovana štednja sputava dalji razvoj, zbog smanjene potrošnje i niske kupovne moći najvećeg dijela stanovništva u BiH. Rast potrošnje je osnova za razvoj značajnog dijela domaće proizvodnje i supstituciju uvoza roba.
Država treba obezbijediti ambijent kojim će se zadržati preostali radnosposobni korpus sa kompetencijama. Pojedinačne akcije privrednih subjekata, kao što je kompanija Megle BH Bihać sa definisanom minimalnom platom uposlenika od 1.000 KM, su rijetke. Većina kompanija koristi situaciju da još uvijek imamo „višak“ radne snage, a u suštini najagilniji i najsposobniji dio radne snage odlazi u inostranstvo. Godinama, iza rata, odliv radne snage se odvijao u okviru grupe radnika nižih kvalifikacija, dok se sada trend značajno mijenja. Sve više odlaze lica sa visokim obrazovanjem i kompetencijama, jer se i tržište rada izuzetno globalizovalo. Poslovni angažman se sad ugovara iz vlastitog doma putem elektronske komunikacije.

Ove mjere bi predstavljale osnovni zamajac i dovele bi do poboljšanja niz performansi:
-Uvećanje opšte potrošnje, budući da uposleni sa najmanjim primanjima nemaju kapacitet za štednju, te se cjelokupne isplate prelijevaju u određeni vid potrošnje;
-Uvećavanje prihoda od doprinosa i poreza na plate (bez obzira na smanjenje stopa), budući da se značajno uvećava osnovica za obračun. Rast osnovice se ne mjeri samo kroz rast minimalnih, nego i ostalih plata, jer se moraju korigovati i primanja drugih grupa uposlenih koji su već bili iznad minimalnih primanja, lančano, sve do onih najvećih;
-Uvećanje poreza od indirektnog oporezivanja (PDV) zbog rasta prometa;
-Smanjenje opšte štednje bez mogućnosti plasiranja i vraćanja u privredne tokove, radi jako male visine EORIBOR-a;
-Smanjenje obima sive ekonomije, budući da je značajan dio poslodavaca vršio isplate „na crno“ kao dodatak na izuzetno niske plate uposlenih, a radi njihovog zadržavanja u radnom odnosu. Takođe je značajan dio poslodavaca vršio „nagrađivanja“ uposlenih iz vlastitih dividendi koje nisu ničim bile oporezovane (još uvijek nisu). I ovaj dio bi se oporezivanjem dividendi učinio manje atraktivnim;
-Rast investicija, budući da se rastom prometa uvećava tržišni prostor i posebno potreba za uslužnim djelatnostima i
- druge implikacije na zapošljavanje, promet nekretnina i slično.

2/1 Pokazatelji sa općinskog nivoa

Pored makroekonomskih pokazatelja i gore navedenih projekcija, za realizaciju općinskih, prije svega neporeznih prihoda, korišteni su i pokazatelji ekonomskih i privrednih kretanja vezanih za teritoriju Općine.

Iskustvo je pokazalo da je privreda Tešnja daleko fleksibilnija u odnosu na sredine u kojima su locirani veliki privredni sistemi. Stoga je početkom pandemije došlo do niza prestruktuiranja i preorjentisanja niza privrednih subjekata na druge aktivnosti i vidove proizvodnje. To rezultira daleko manjenim padom aktivnosti, prometa i drugih ekonomskih pokazatelja u odnosu FBiH u cjelini.

Za očekivati je prije svega da dođe do pada indirektnih poreza (PDV i drugo) na koje privredni tokovi i aktivnosti naše Općina nemaju nikakav utjecaj. Ovi porezi su najvažniji i najizdašniji općinski prihod, te kao nenamjnska osnova za budžetiranje značajno utječe na strukturu i obim budžetske potrošnje.
S druge strane prihodi od direktnih poreza zavise od privrednih kretanja, tako da se, obzirom na istaknutu fleksibilnost tešanjske privrede, može očekivati neznatan pad, odnosno, samo usporavanje dugogodišnjeg trenda rasta.
Treći osnovni izvor prihoda, neporezni prihodi, zavise i od privrednih kretanja i od aktivnosti Općinske uprave. Stoga se može očekivati, zadržavanje prihoda na postojećem nivou. Očekuje se čak i rast pojedinih prihoda, ali bez uvećanja definisanih stopa i iznosa naknada i taksi.

Kako je to navedeno, za razliku od Federacije BiH u cjelini koja ima značajan pad performansi ekonomije, privredne aktivnosti na teritoriji Općine više stagniraju. Posmatrano u dvogodišnjem periodu ove performanse bi se trebale brzo povratiti, mnogo brže od općina sa velikim privrednim sistemima.
Pokazalo se da privredni rast iz proteklih godina utječe pozitivno na kretanje dijela javnih prihoda Općine, kao što su porez na dohodak, promet nekretnina i slično. Suprotno tome, dio prihoda ima negativan trend, bez obzira na rast ukupnog prometa na teritoriji Tešnja. Prije svega, ovdje se radi o PDV-u, koji prati isključivo ostvareni promet na nivou Države u cjelini.

Do nastanka pandemije, pozitivna kretanja su izražena u svim segmentima i ogledaju se, između ostalog, u slijedećem:
- povećanje broja zaposlenih za 71% u odnosu na 2010. godinu,
- povećanje broja privrednih subjekata za 23% u odnosu na 2012. godinu,
- povećanje prometa nekretnina za 127% u odnosu na 2012. godinu,
- povećanje administrativnih usluga uprave za više od 45% u odnosu na 2012. godu,
- povećanje neporeznih prihoda za 31% u odnosu na 2012. godinu,
- povećanje direktnih poreza Općine za 108% u odnosu na 2012. godinu.

Nažalost, ova pozitivna kretanja nemaju utjecaj na indirektne poreze Općine koji predstavljaju najvažniji i najizdašniji općinski prihod, jer se raspodjela ne vrši na bazi uplaćenih sredstava na teritoriji Općine.
Naprotiv, zbog iskazanog rasta direktnih poreza, našoj Općini se u raspodjeli sredstava od indirektnih poreza konstantno umanjenje koeficijenta u raspodjeli. Umanjenje kopeficijenta uzrokujke umanjenje općinskih prihoda za više od 500.000,00 KM na godišnjem nivou. Općina poduzima sve aktivnosti na zadržavanju uvećanog koeficijenta. To je i rezultiralo ispravkom greške Federalnog ministarstva finansija i Porezne uprave FBiH, sa korekcijom koeficijenta za 2019. godinu, kao i zadržavanjem istog blagovremenom reakcijom za 2020. godinu. Za ubuduće je neophodno poduzimanje daljih koraka da bi se zadržao ili eventualno dalje povećao dostignuti koeficijent.

Direktna veza rasta broja zaposlenih i direktnih poreza i izostanak te veze u slučaju indirektnih poreza je vidljiva u narednom grafikonu:

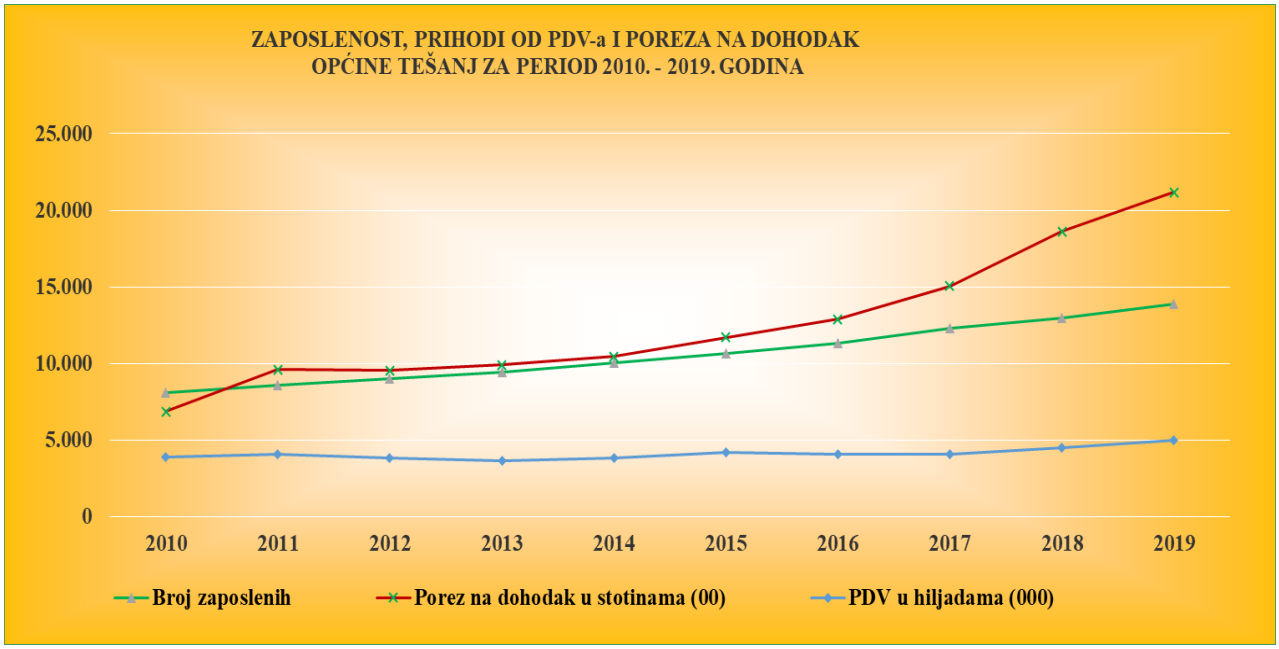

Za naredni period je teško sagledati kakvi će tokovi biti u periodu pandemije i post-pandemije, ali se može istaći slijedeće. Industrijska zona Glinište i dio zone Bukva čija infrastruktura se intenzivno uređivala u proteklim godinama, daju dobre osnove za dalja ulaganja privrednih subjekata. Pored toga postoji niz započetih investicija i van ovih zona. Okonačnjem investicija koje su u toku očekuju se dalji pozitivni efekti.
Generalno se može konstatovati da su privredni subjekti na teritoriji Općine izvršili značajnu akumulaciju kapitala, te da je visina kapitala dostigla mjeru koja, kroz utrošak sredstava amortizacije i reinvestiranje, daje zamajac daljim investicijama. Kapital ne miruje i neophodno je obezbijediti njegovo zadržavanje i na teritoriji naše Općine.

S druge strane, u kontekstu ranije navedenog (zadržavanje radne snage, stvaranje povoljnijeg ambijenta i drugo), potrebno je obezbijediti i ravnomjerniju raspodjelu kroz povećanje ličnih primanja radnika. Ovo se treba obezbijediti, kako je istaknutu kroz zakonsku regulativu, ali je za očekivati da će privrednici Tešnja svojom sposobnošću anticipiranja događaja i u ovom segmentu ići ispred ostatka Federacije. To prije svega jer ima veliki prostor za napredak, usljed trenutno dosta loših pokazatelja u tom segmentu.

Općinska administracija nastoji obezbijediti povoljan poslovni ambijent kroz razvoj infrastrukture (komunalna, putna, elektro i drugo), te kroz podsticajna sredstva, koja se bez obzira na krizu pandemije, zadržavaju na nivou od oko 800.000 KM godišnje i povrat sredstava u privredne tokove kroz realizaciju kapitalnih ulaganja od blizu 8.000.000 KM.

3/ Prihodovna osnova budžeta

Prihodi i primici općinskog budžeta se sastoje od poreznih i neporeznih prihoda, tekućih i kapitalnih grantova i kreditnih sredstava.

3/1 Porezni prihodi

Porezni prihodi predstavljaju najvažniji izvor općinskih prihoda.
Oni čine oko 45% ukupnog budžeta, odnosno blizu 52% budžetskih prihoda bez kreditnog zaduženja i prenesenih sredstava.
Sastoje se od direktnih (porez na dohodak, porez na imovinu i dr.) i indirektnih poreza (porez na potrošnju – PDV, carine, akcize i prihodi koji pripadaju Direkciji za ceste).
Za naredni trogodišnji period planiran je rast ovih prihoda za 2 do 8%.

- Direktni porezi

Za naredni trogodišnji period je planiran postepeni oporavak ove vrste prihoda, te nakon stagnacije njihov dalji rast do 3% do 5%.
U okviru ove podgrupe prihoda planiran je rast na slijedeće dvije stavke:
-"Porez na imovinu" je planiran sa projiciranim rastom od blizu 3% zbog uvećanja osnovice oporezivanja (broj putničkih i teretnih motornih vozila, iznajmljenih poslovnih i stambenih prostora i dr.), kao i pojačanih aktivnosti odjeljenja Porezne uprave Tešanj na evidentiranju i naplati istih.
-"Porez na dohodak" je planiran sa projiciranim rastom od blizu 6% zbog zadržavanja broja zaposlenih na teritoriji Općine uz uvećanje porezne osnovice kroz rast primanja, a što ima direktan odraz na općinski budžet.

Planirnao je zadržavanje dostignutog nivoa na stavci "Porez na promet nepokretnosti", budući da je na teritoriji naše Općine intenziviran proces eksproprijacije na trasi autoputa VC. Ove aktivnosti dovode do daljeg rasta prometa, uz promet koji se ostvaruje od strane privrednih subjekata. Ovaj prihod se ostvaruje po osnovu oporezivog prometovanje nekretnina na teritoriji naše Općine u prosjeku na godišnjem nivou od 13 miliona KM.

- Indirektni porezi

Za naredni trogodišnji period planirano je pad ove grupe prihoda uzrokovan ukupnim padom prihoda na nivou BiH, kao i načinom njihove raspodjele. Pad je izazvan pandemije Covid-19, a ključ raspodjele nije niti jednim dijelom vezan za ostvareni promet na teritoriji Općine. Stoga je

ovaj pad, za razliku od direktnih poreza intenzivan. Predviđa se pad i do 1 miliona KM, odnosno do 20% u odnosu na dostignuti nivo 2019. godine.

Pored toga, ovdje je posebno prisutan problem u utvrđivanju koeficijenata, koji je istaknuti ranije, te problem zastarjelosti zakonske regulative, nepravednosti raspodjele na velike i male sredine, izmirenje obaveza po vanjskom dugu Federacije BiH iz fonda ukupnih sredstava i slično.

Raspodjela prihoda po osnovu indirektnih poreza prema Zakona o pripadnosti prihoda u FBiH ("Službene novine Federacije BiH", broj: 22/06, 43/08, 22/09, 35/14 i 94/15) nužno se treba transformisati, uz iznalaženje opšte prihvaćenih rješenja.

Ova vrsta prihoda i dalje čini najvažniji dio općinskog budžeta i od izuzetne važnosti je da se njegova procjena vrši na realnim osnovama i pokazateljima. Bez obzira na njihov pad, učešće indirektnih porezi u ukupnim prihodima i dalje iznosi do 28%, odnosno više od 45% svih poreznih i neporeznih prihoda.

3/2 Neporezni prihodi

Neporezni prihodi čine blizu 16% ukupnog budžeta, odnosno oko 26% poreznih i neporeznih prihoda. Sastoje se od tri podgrupe prihoda. Cjelokupna grupa, kao i sve tri podgrupe pojedinačno u okviru ove projekcije su definisane na postojećem nivou.
Za naredni trogodišnji period planiran je ukupan rast ovih prihoda od 1% do 5%, te se može reći da se ovom dijelu budžetskih prihoda pristupilo dosta restriktivno. Na taj način se ne planira uvođenje dodatnih opterećenja građana i privrede Općine. U izradi narednog dokumenta, po provođenju predstojećih izmjena zakonske regulative, predefinisat će se ukupan potencijal ove grupe prihoda.

- Prihodi od preduzetničkih aktivnosti i imovine

Ovi prihodi većim dijelom zavise direktno od aktivnosti organa upravo, kao što je slučaj sa prihodima od iznajmljivanja, investiranja (kamata) i slično. Izuzetak čini stavka "Prihodi od davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa, patenata i autorskih prava", koja je uslovljena isključivo procedurom ugovaranja i naplate regulisane u cijelosti od strane Kantona.
Ova podgrupa prihoda predstavlja uobičajen i stabilan izvor prihoda, te je za naredni period planira zadržavanje ove grupe prihoda na približno dostignutom nivou.
U strukturi neporeznih prihoda ova grupa učestvuje sa oko 8%.

- Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga

Ova podgrupa prihoda čini najveći dio neporeznih prihoda od blizu 90%.
I ovi prihodi većim dijelom zavise direktno od aktivnosti Organa uprave. Za naredni period planiran je ukupan rast ove podgrupe prihoda i do 8%.
Rast je planiran samo rastom obima aktivnosti, a ne povećanju visina administrativnih taksa, naknada i slično.
U proteklom periodu je došlo do zamjene jedne vrste prihoda drugom, tako što je ukinuta naknada za korištenje građevinskog zemljišta, a uvođenjem komunalne naknade sa približno istim opterećenjem obveznika.

- Novčane kazne i ostali prihodi

Ova podgrupa prihoda svojom visinom čini perifernu stavku budžetskih prihoda, budući da čini manje od 2% neporeznih prihoda.
Za naredni period je planiran rast ove grupe prihoda zbog ostvarenja prihoda od izgrađenih parking prostora na teritoriji Tešnja, čime se uvećava i njihov značaj. Njihovo učešće u ukupnim neporeznim prihodima će porasti na 4%.

3/3 Tekući grantovi

Tekući grantovi se planiraju paralelno sa donošenjem budžeta viših nivoa vlasti, od kojih se isti i ostvaruju. Zbog toga je otežano njihovo precizno definisanje. Olakšavajuća okolnost je ta da su ovi grantovi namjenskog karaktera te da njihovo ostvarenje nema utjecaja na preostalo dio budžeta.

3/4 Kapitalni grantovi i primitci

Ova grupa prihoda čini od 13% do 17% ukupnog budžeta.
U okviru ove podgrupe, kao i proteklih godina, planirani su različiti vidovi grant sredstava iz inostranstva, fondova, viših nivoa vlasti, mjesnih zajednica i donatora, te od prodaje općinskog zemljišta.
Ova sredstva su namjenska i odnose se na posebne budžetske stavke rashoda i izdataka tako da njihova visina nema utjecaja na tekući dio budžeta i preostale budžetske stavke.
Planirano je zadržavanje ove grupe prihoda na dostignutom nivou, obzirom da je u toku realizacija niza projekata koji se sufinansiraju iz drugih izvora sredstava, kao što su projekti gradnje kanalizacionih kolektora i uređaja za prečišćavanje otpadnih voda, vodosnabdijevanja, izgradnja i uređenje industrijskih zona, videonadzora i slično.

3/5 Prenesena sredstva iz prethodnih godina

Općina Tešanj odgovornim planiranjem budžeta konstantno zadržava akumulirani suficit koji se planom budžeta raspoređuje u realizaciju tekuće godine. Ne vrši se preformatiranje pojedinačnih stavki i odgovorno se odnosi prema izvršenju, tako da se i za naredni trogodišnji period planira djelimično zadržavanje postojeće prakse, uz smanjenje iste na manje od 1% budžetskih prihoda.

3/6 Kreditno zaduženje

U narednom trogodišnjem periodu je planirano povlačenje cjelokupnog iznosa odobrenih kreditnih sredstava EIB-a za projekt WATSAN - granja kanalizacionih kolektora i uređaja za prečišćavanje otpadnih voda od 9,5 miliona KM.
Pored toga, trenutno nije planirano drugo zaduženje Općine uz napomenu da se povrat sredstava kredita D.D. Toplana vrši u skladu sa postojećim Sporazumom i Odlukom Općinskog vijeća.

4/ Rashodi i izdaci budžeta

Na osnovu iskazanih zahtjeva općinskih službi i drugih budžetskih korisnika obuhvaćenih općinskim Registrom vrši se raspodjela sredstava na pojedine grupe rashoda i izdataka.
Ovaj dokument je rađen u uslovima krize izazvane pandemijom COVID-19.
Bez obzira na to, potrebno je istaći da se budžet Općine i DOB u svakom slučaju vezuju za Strategiju razvoja Općine. Shodno tome, kroz ovaj dokument se nastoje iznaći sredstva za realizaciju ciljeva strategije u što većoj mjeri, bez obzira na krizni period i umanjenje izvornih prihoda Općine.
Naglašavamo da se u narednim godinama planira mijenjati i unaprijediti sam koncept pripreme i izrade DOB-a uvođenjem nove metodologije zasnovane na Uredbe o trogodišnjem planiranju rada, monitoringu i izvještavanju u Federaciji BiH.

Bez obzira na trenutnu krizu, za naredni trogodišnji period budžet može okarakterisati kao dominantno razvojni. Razvojna komponenta je izražena u dva segmenta. Prije svega, kroz planirana kapitalna ulaganja i kapitalne grantove koji se kreću u rasponu od 6,78 do 7,39 miliona KM, a potom i kroz grantove podrške privredi koji iznose i do 800.000,00 KM godišnje. Ove dvije grupe u pojedinim godinama čine blizu 45% općinskog budžeta. Na ovaj način se obezbjeđuje direktno ili indirektno povrat blizu ½ općinskog budžeta u privredne tokove.

Pored toga može se reći da je uz djelimično povećanje pojedinačnih izdvajanja, obezbjeđeno funkcionisanje lokalne administracije i mjesnih zajednica; finansiranje ranije uspostavljenih socijalnih izdvajanja sa podrškom svim socijalno osjetljivim kategorijama stanovništva putem ustanova i nevladinog sektora; obezbjeđena je značajna podrška nevladinom sektoru, sportskim i kolektivima kulture, te projektima mladih; izdvajanje dodatnih sredstva za javne ustanove koje se finansiraju iz budžeta viših nivoa vlasti; stipendiranje studija; te podrška poticajima u lokalnoj ekonomiji. Takođe su obezbjeđene komunalne potrebe i održavanje sve veće putne i druge infrastrukture, realizacija projekta utvrđenih općinskom strategijom te druge opštedruštvene potrebe.

U ovom dokumentu su iskazane projekcije po osnovnim kategorijama, dok će sam prijedlog budžeta obuhvatiti sve pojedinačne stavke prihoda i rashoda po ekonomskoj, organizacionoj, funkcionalnoj, fondovskoj i programskoj klasifikaciji, uz utvrđenjem veze sa Strategijom Općine i ciljevima koji se planiraju realizovati u narednoj godinu.

5/ Struktura budžeta

O P I S	**Budžet za 2020. godinu**	**Projekcija budžeta za 2021. godinu**	**Projekcija budžeta za 2022. godinu**	**Projekcija budžeta za 2023. godinu**
I POREZNI I NEPOREZNI PRIHODI	10.583.000,00	11.087.000,00	11.656.000,00	11.937.000,00
II GRANTOVI	6.689.000,00	4.647.000,00	4.007.000,00	4.207.000,00
III PRENESENA SREDSTVA IZ PRETHODNIH GODINA	558.000,00	930.000,00	800.000,00	700.000,00
IV FINANSIRANJE	2.000.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00	1.500.000,00
A PRIHODI, PRIMICI I FINANSIRANJE	19.830.000,00	18.164.000,00	17.963.000,00	18.344.000,00
I-IV RASHODI I IZDACI	19.755.000,00	18.059.000,00	17.858.000,00	18.239.000,00
V POVRAT SREDSTAVA OD FINANSIRANJA	75.000,00	105.000,00	105.000,00	105.000,00
B RASHODI I IZDACI SA POVRATOM SREDSTAVA FINANSIRANJA	19.830.000,00	18.164.000,00	17.963.000,00	18.344.000,00
VIŠAK/MANJAK	0,00	0,00	0,00	0,00

6/ Projekcija prihoda i primitaka buždeta

EKONOMSKI KOD		Fond	P R I H O D I I P R I M I C I	BUDŽET ZA 2020. GODINU	PROJEKCIJA PRIHODA I PRIMITAKA		
					2021	2022	2023
710000			I PRIHODI OD POREZA	**7.957.000,00**	**8.195.000,00**	**8.625.000,00**	**8.865.000,00**
	711000		Porez na plate i dobit po staroj zakonskoj regulativi	4.000,00	2.000,00	2.000,00	2.000,00
	714100		Porez na imovinu	940.000,00	950.000,00	990.000,00	1.020.000,00
	716000		Porez na dohodak	2.150.000,00	2.220.000,00	2.350.000,00	2.400.000,00
	717000		Prihodi od indirektnih poreza sa jedinstvenog računa	4.860.000,00	5.020.000,00	5.280.000,00	5.440.000,00
	7152-900		Posebni porezi	3.000,00	3.000,00	3.000,00	3.000,00
720000			II NEPOREZNI PRIHODI	**2.626.000,00**	**2.892.000,00**	**3.031.000,00**	**3.072.000,00**
	721000		Prihodi od preduzetničkih aktivnosti i imovine	211.000,00	247.000,00	247.000,00	247.000,00
	722000		Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga	2.361.000,00	2.571.000,00	2.690.000,00	2.701.000,00
	723000		Novčane kazne i ostali prihodi	54.000,00	74.000,00	94.000,00	124.000,00
730000			III TEKUĆI GRANTOVI	**2.010.000,00**	**1.550.000,00**	**1.600.000,00**	**1.650.000,00**
740000			IV KAPITALNI GRANTOVI I PRIMICI	**4.679.000,00**	**3.097.000,00**	**2.407.000,00**	**2.557.000,00**
			V PRENESENA SREDSTVA IZ PRETHODNE GODINE	**558.000,00**	**930.000,00**	**800.000,00**	**700.000,00**
			VI FINANSIRANJE (ZADUŽENJE)	**2.000.000,00**	**1.500.000,00**	**1.500.000,00**	**1.500.000,00**
SVEUKUNO PRIHODI, PRIMICI I FINANSIRANJE				**19.830.000,00**	**18.164.000,00**	**17.963.000,00**	**18.344.000,00**

7/ Projekcija rashoda i izdataka buždeta

EKONOMSKI KOD	NAZIV POZICIJE BUDŽETA	BUDŽET ZA 2020. GODINU	OKVIR RASHODA I IZDATAKA		
			2021	2022	2023
1	2	3	4	5	6
611000 612000	I SREDSTVA ZA PLATE I NAKNADE	**2.578.000,00**	**2.725.000,00**	**2.797.000,00**	**2.872.000,00**
613000	II SREDSTVA ZA MATERIJAL, ENERGIJU I USLUGE	**2.942.000,00**	**3.066.600,00**	**3.262.600,00**	**3.213.600,00**
613000	1. Direktni materijalni rashodi organa uprave	1.021.000,00	1.017.600,00	1.113.600,00	1.054.600,00
613000	2. Ostale usluge za opštedruštvene potrebe	1.921.000,00	2.049.000,00	2.149.000,00	2.159.000,00
614000	III TEKUĆI GRANTOVI (TRANSFERI), KAMATE I SREDSTVA REZERVI	**4.920.000,00**	**4.877.400,00**	**5.018.400,00**	**5.088.400,00**
614100	1. Grantovi mjesnim zajednicama	500.000,00	530.000,00	540.000,00	540.000,00
614200	2. Grantovi socijalne zaštite i pomoći	1.474.900,00	1.403.400,00	1.411.400,00	1.416.400,00
614300	3. Grantovi za kulturu, obrazovanje i mlade	899.100,00	982.000,00	1.052.000,00	1.052.000,00
614300	4. Grantovi u oblasti sporta	365.000,00	488.000,00	465.000,00	465.000,00
614300	5. Grantovi udruženjima građana	130.000,00	140.000,00	140.000,00	140.000,00
614400	6. Grantovi podrške privredi i ostalo	1.436.000,00	1.191.000,00	1.255.000,00	1.315.000,00
616000	7. Kamate i operativna budžetska rezerva	115.000,00	143.000,00	155.000,00	160.000,00
821000 615000	IV KAPITALNI GRANTOVI (TRANSFERI) I IZDACI	**9.315.000,00**	**7.390.000,00**	**6.780.000,00**	**7.065.000,00**
820000	1. Podrška projektima drugih izvora i utrošak namjenskih sredstava	5.703.000,00	4.555.000,00	3.985.000,00	4.235.000,00
820000	2. Općinski projekti (novi projekti i nastavak započetih projekata)	2.626.000,00	1.850.000,00	1.800.000,00	1.825.000,00
820000 615000	3. Preostala kapitalna ulaganja i grantovi	986.000,00	985.000,00	995.000,00	1.005.000,00
591000	V POVRAT SREDSTAVA FINANSIRANJA	**75.000,00**	**105.000,00**	**105.000,00**	**105.000,00**
	UKUPNO RASHODI, IZDACI I FIANSNIRANJE	**19.830.000,00**	**18.164.000,00**	**17.963.000,00**	**18.344.000,00**

OPĆINSKI NAČELNIK
Mr.sci.Suad Huskić